

Spomenici na nišanu – radionice za učitelje i učenike / Sarajevo, Historijski muzej BiH, 23. – 25. lipnja 2017.

### Izvještaj s regionalne radionice za nastavnike povijesti / voditelj Goran Đurđević

Tijekom dvodnevnog seminara pripremljene su dvije radionice, jedno predavanje i diskusija.

Prva radionica nazvana je Turistički vodiči/kustosi. Zamišljena je na način da je odabранo šest dragovoljaca/dragovoljki, a ostali su podijeljeni u manje grupe od tri osobe. Tih šest su postali kustosi po izložbi na način da je svatko od njih odabrao jedan od panoa (Dubrovnik, Mostar, Sarajevo, Bosna i Hercegovina, Kosovo, neprocesuirano) i dobili su tekstove u kojima je prikazana povijest prije uništenja koje se navodi na panou. Zadatak im je prezentirati prošlost prije rušenja tih objekata te izbjegavati govoriti o rušenju. Ostatak podijeljen u skupine glumili su učenike koji su višenacionalnih škola iz Hrvatske, Bosne, Hercegovine i Kosova te su trebali proći do svakog od kustosa i pitati ih o rušenju spomenika svatko iz perspektive svog zamišljenog naroda s ciljem da postavljaju što provokativnija pitanja zanemarući ono što kustosi govore o razdoblju prije rušenja. Ovakav obilazak izložbe bio je veoma koristan i za kustose i učenike pokazujući potencijalne probleme s kojima se mogu susresti. Obzirom na težinu i složenost same radionice, pripremljena je za maturante.

Drugog je dana održano predavanje o IKT (informacijsko-komunikacijske tehnologije) u nastavi povijesti. Prezentiran je rad na društvenim mrežama (Facebook, Pinterest, Instagram, Flickr, Ask.fm), programi za prezentacije (Prezi, Microsoft Powerpoint), mentalne mape (Mindomo, Mindmeister), stripove (Toondoo), plakate (Glogster, Linoit), kvizove (Purpose Games, Hot Potatoes, Kahoot), križaljke (Kubbu, ProProfs, Hot Potatoes), edukacijske platforme (Blendspace, Educreations, Khan academy, Big History Project) i programi za web stranice (Wix, Wordspace). U konačnici se prikazao projekt Zanimljiva povijest, niz edukativnih videa o nastavnim jedinicama za osnovnu školu.

Druga radionica nazvana je Živa knjižnica. Odabrani dragovoljci i dragovoljke koji su imali zadatku da personificiraju povijesne građevine uništene u posljednjem ratu te ispričati priču iz perspektive građevina (ja forma). Odabrani dragovoljci sjeli su u krug i potom su parovi nastavnika/ca slušali priču građevine, a nakon toga su postavljali pitanja. Poslije su se rotirali da su svi parovi nastavnika/ca poslušali sve priče građevina. Ova je radionica pripremljena za učenike osnovnih škola.

Na kraju drugog dana odigrana je vježba Barometar stavova u kojima su nastavnici položajem na skali od Slažem se do Ne slažem se. Pitanja su bila provokativna o stavovima vezanima uz činjenice, objektivnost i nastavu povijesti pa su nastavnici objasnili svoju poziciju i debatirali o tome.

Završna stvar bila je usmena evaluacija u kojoj su nastavnice/i iznijeli svoje primjedbe, komentare, kritike, pohvale i promišljanja o radionici i primjeni iste u nastavi. Doneseno je suglasje o pdf-ovima izložbe koji bi bili na raspolaganju nastavnicima i školama te o postavljanju izložbi u pojedine škole.

Goran Đurđević, Zagreb, 02. srpnja 2017.

[www.heritage.sense-agency.com](http://www.heritage.sense-agency.com)

PROJEKT „ZATIRANJE POVIJESTI I ISJEĆANJA“ FINANCIRAN JE UZ PODRŠU EVROPSKE UNIJE KROZ PROGRAM „EVROPA ZA GRADANE“.



ORGANIZACIJE NA PROJEKTU:  
SENSE – CENTAR ZA TRAJNICKI PRAVDU, PULA / DOCUMENTA – CENTAR ZA SUOČAVANJE S PROŠLOŠĆU, ZAGREB  
FOND ZA HUMANITARNO PRAVO, BEograd / HISTORIJSKI MUZEJ BOSNE I HERCEGOVINE, SARAJEVO / EUROPA NOSTRA

PARTNER ORGANIZACIJE:  
SENSE – TRANSITIONAL JUSTICE CENTER, PULA / DOCUMENTA – CENTRE FOR DEALING WITH THE PAST, ZAGREB  
HUMANITARIAN LAW CENTRE, BELGRADE / HISTORY MUSEUM OF BOSNIA AND HERZEGOVINA, SARAJEVO / EUROPA NOSTRA

THE PROJECT “TARGETING HISTORY AND MEMORY” WAS FUNDED WITH THE SUPPORT OF THE EUROPEAN UNION UNDER THE PROGRAMME “EUROPE FOR CITIZENS”.



ZATIRANJE POVIJESTI

I SJECANJA

TARGETING HISTORY

AND MEMORY

[www.heritage.sense-agency.com](http://www.heritage.sense-agency.com)

PROJEKT „ZATIRANJE POVIJESTI I SJECANJA“ FINANCIRAN JE UZ  
PODRSKU EVROPSKE UNIJE KROZ PROGRAM „EVROPA ZA GRADANE“.



Sudjelovanje Evropske  
uniije u ovom projektu  
finansiran je iz sredstava  
Evropske zajednice

THE PROJECT “TARGETING HISTORY AND MEMORY” WAS FUNDED WITH THE  
SUPPORT OF THE EUROPEAN UNION UNDER THE PROGRAMME “EUROPE FOR CITIZENS”.



Co-funded by the  
Europe for Citizens Programme  
of the European Union

ORGANIZACIJE NA PROJEKTU:  
SENSE – CENTAR ZA TRANSICIJSKU PRAVDU, PULA / DOCUMENTA – CENTAR ZA SUOČAVANJE S PROŠLOŠĆU, ZAGREB  
FOND ZA HUMANITARNO PRAVO, BEograd / HISTORIJSKI MUZEJ BOSNE I HERCEGOVINE, SARAJEVO / EVROPA NOSTRA

PARTNER ORGANIZACIJE:

SENSE – TRANSITIONAL JUSTICE CENTER, PULA / DOCUMENTA – CENTRE FOR DEALING WITH THE PAST, ZAGREB  
HUMANITARIAN LAW CENTRE, BELGRADE / HISTORY MUSEUM OF BOSNIA AND HERZEGOVINA, SARAJEVO / EVROPA NOSTRA



SENSE  
CENTAR ZA TRANSICIJSKU PRAVDU



DOCUMENTA  
CENTRE FOR DEALING WITH THE PAST



70 GODINA  
HISTORIJSKOG MUZEJA  
BOSNE I HERCEGOVINE



Fund za humanitarno pravo



EVROPA  
NOSTRA